

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 8 OKTOBER 1962 47. ÅRGANG

Månedsskrift for Soransk Samfund

Kunstmuseet i Sorø
Jeppe Vontillius:
Kvinde i hvid bluse, 1961
Gave fra
Ny Carlsberg-fondet

BANKEN
for **SORØ**
OG OMEGN
Aktieselskab

Støt
SORANERBLADET

H. N. A.

SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ

TLF. *27 . POSTKONTO 7163

Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.
Tønning St. VISSINGGAARD LABORATORIUM Tlf. Brædstrup 414

FILTFABRIKEN
NORDEN 1/2

Lyngby Hovedg. 4, Lyngby
Dir. Peter de Neergaard

HARBOE
Messina

som friske
appelsiner

Advokat

HARALD QVIST

Landsretssagfører

Frederiksberggade 25

C. 3264 - MI. 3364

Lrs. G. Tage Nielsens efft.

Erik Pontoppidan

Landsretssagfører

Byen 6530

Nørregade 13

MENMARK

H. Mortensen & Søn

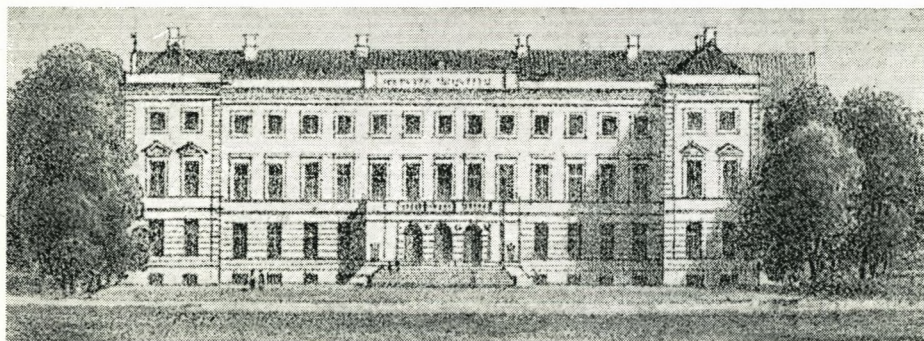
Byens moderne tøjmagasin

Storgade 40, Sorø

Frederiksborgg. 8, Kbh. K.

Rådhuspladsen 7, Slagelse

Herlev Bygade 22, Herlev

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLADET

OKTOBER 1962

47. ÅRGANG

NUMMER 8

Uddannelse - og dannelse

Tale ved Soransk Samfunds årsfest 3. oktober 1962

Af professor, dr. phil. JUSTUS HARTNACK

Vi står altid i nuet. Vi er altid at finde midt imellem det der er sket og det der endnu ikke er sket, midt imellem fortid og fremtid. Vi står der hvor fremtiden bliver til fortid. I dette evindelige og uophørlige skifte fra fremtid til fortid står vi placeret som en Janus med det ene ansigt vendt mod det der engang var fremtid men nu er fortid og det andet ansigt vendt mod det der endnu ikke er fortid.

Vi er ikke lige flittige i brugen af begge disse ansigter. Det gælder i al almindelighed at så længe vi er unge er vi ivrige og utålmodige efter at rette blikket fremefter; efterhånden som vi bliver ældre aftager denne iver af naturlige grunde; til gengæld føler vi oftere trang til at kaste blikket på det forbigangne — og vi vederkvæges der- ved.

Er man dimittent, så er man indstillet med næsten hele sin sjæl mod det der skal komme. Fremtiden er mulighederne og håbet. Og hvad er det så man ivrer efter? Det er korrekt men intetsigende at svare at det er livet. Thi man ønsker sandsynligvis mange forskellige ting af det liv der forestår. Men ét er hvad man faktisk ønsker og stræber efter, en anden ting hvad man bør ønske eller stræbe efter. Thi de to ting er jo ikke nødvendigvis identiske. Det der faktisk er tilfældet og det der faktisk gøres er givetvis ikke altid sammenfaldende med det der bør være tilfældet eller det der bør gøres. Og dog, har vi ret til at udtale os om hvad andre bør ønske sig — udtale i den forstand at det andre anser for at være ønskværdigt anser vi for et udtryk for manglende indsigt. Dette er et gammelt

problem — men ikke derfor et forældet problem. I Platons dialog Gorgias finder vi distinktionen mellem at handle som man tror man vil og handle som man vil. Tyrannen benytter sin ydre magt til at likvidere alle der er imod ham og til at tilrane sig hvad han har lyst til; han handler ifølge Platon som han tror han vil men ikke som han i virkeligheden vil. Thi hvad han virkelig vil og virkelig ønsker er det der til syvende og sidst er det bedste, er det bedste også for ham selv. Han tror han ved hvad der er hans eget bedste, men på grund af manglende forståelse tager han fejl. Det tyrannen mangler er viden om hvordan livet skal leves, en viden han som sagt tror han har men ikke har. Og vi må vel alle give Platon ret i at jo mere indsigt og forståelse vi har des bedre er vi i stand til at leve livet uden i den sidste ende at skulle fortryde. Men forståelse af hvad? Jeg tænker her ikke i første række, og i det hele taget meget lidt, på den forståelse der hører ind under uddannelse, altså den forståelse man antages at have om sit eget fag, sin egen gerning. Det er en given sag at det er noget der både er nyttigt og nødvendigt — og det har De jo sikkert også hørt mange både sande og rigtige ting om. Man er ikke en god læge uden en god medicinsk træning og ikke en god jurist uden en god juridisk træning. Og intet er vigtigere for medicinen og juristen *qua* mediciner og jurist end at dyrke og at tilegne sig netop disse discipliner. Men hvadenten man er mediciner eller jurist eller noget helt andet så er man også menneske. Og medens det i en vis forstand,

men selvfølgelig også kun i en vis forstand, er en forholdsvis simpel sag at kende normen efter hvilken man skal bedømme en mediciner som mediciner og en jurist som jurist så er det ingen simpel sag at gøre rede for normen ifølge hvilken man bedømmer et menneske som menneske. Der er intet der hedder at uddanne sig til menneske som der er noget der hedder at uddanne sig til læge eller til sagfører. Man er, som bekendt, født som menneske, og man skal ikke bestå nogen eksamen (og derfor heller ikke løbe risiko for at dumpe til nogen) inden man anerkendes som menneske. Og dog værdsætter, bedømmer, klassificerer og eventuelt fordømmer vi hinanden netop som menneske. Vi taler om at have værdi som menneske tilsyneladende på samme måde som vi taler om at have værdi som læge eller som jurist. Det er en god ting når man om en person kan sige at han er dygtig i sin gerning. Det er en større ting når man om ham kan sige at han er berømmelig som menneske. Det er, noget forenklet, forskellen mellem at være uddannet og at være dannet, mellem at have kunnen og at have kultur, mellem at være dygtig og at være nobel, mellem at være effektiv og være taktfuld, mellem at være intelligent og være forstående, mellem at være energisk og at være ædel — og mellem hundrede af andre ting. Jeg siger ikke at dannelse er vigtigere end uddannelse. Vi ville gå til grunde uden uddannelse — kun siger jeg at i vor endelige dom over et menneske er det ikke så meget uddannelsen som dannelsen det gælder.

Når jeg bruger udtrykket dannelse

og sætter det, ikke i modsætning til, men dog som noget forskelligt fra uddannelse, så kan det synes om ikke just reaktionært eller snobbet så dog noget old-fashioned; det synes at være et begreb der hører en svunden tid til. Men læg mærke til at med dannelsen mener jeg ikke, omend ikke helt tilfældige regler så dog ofte konventionelle regler for manerer — helt tilfældige er sådanne regler vel aldrig, både æstetiske og praktiske hensyn har ofte begrundet deres indførelse og deres hævd. Med en dannet person mener jeg en person om hvilken man kan prædicere sådanne ting som netop det at være ædel, forstående, tolerant, retfærdig, taktfuld og storsindet. Og at dannelsen i denne betydning af ordet ikke er noget som blot en Aristoteles eller en Victoriansk tidsalder accepterer — altså ikke et blot dannelsesideal relativt til en bestemt tid — men noget der har evig gyldighed. Lad det her være tilstrækkeligt at gøre opmærksom på at ingen for alvor, eller uden at vrøvle, kan hævde at det er bedre at være taktløs end at være taktfuld, bedre at være uforstående end at være forstående, bedre at være intolerant end at være tolerant.

Man er ikke født med at være dannet, vi er på det punkt alle lige fra fødslen; og det er nogenlunde lige svært for os alle at lære at blive det. Vi lærer det ikke gennem kurser, skoler eller bøger; det kan ikke købes og heller ikke sælges. Medens man kan gennemgå kurser og få diplom for at man er uddannet kan man hverken gennemgå kurser for at blive eller få diplom for at man er blevet dannet. Og

medens det tager syv år at blive læge, og så og så mange år for at blive noget andet, så tager det ikke hverken to, syv eller ti år at blive dannet. Jeg kan sige at jeg mangler to år i min uddannelse til læge, men jeg kan ikke sige at jeg mangler to år i at blive dannet.

Hvorledes bliver man dannet? Jeg tror ikke der gives noget bestemt program. Man må først og fremmest være indstillet på det; man må så at sige ville det. Man må lære at se dets værdi; man må, som Aristoteles siger, have både indsigt og øvelse. Man må have indsigt i hvad der her og nu vil være det rigtige og man må gennem øvelse have formet — dannet — sin karakter sådan som man naturligt handler, taler og opfører sig i overensstemmelse med ens indsigt. Denne selvopdragelsesproces er for så vidt uafsluttelig — omend den ofte går istå. Man når aldrig et punkt hvor man ikke godt kunne nå videre — men ofte et punkt hvorfra man faktisk ikke når videre. Vi er for ofte tilfreds med for lidt og slår os til tåls med hvad vi har nået. Priset være den der stadig udvikler sine menneskelige kvaliteter og medynk for den eller rettere for de mange der er gået i stå på et tidligt stadium.

Lad os ikke opslå os til dommere over den kultur vi er et produkt af. Uden at det derfor i nogen måde er en fordømmelse eller en kritik så undgår man ikke at notere at vi er ved at lægge eller snarere har lagt trykket andre steder i vor bedømmelse af mennesket. Vi er alle organiserede, ihvertfald mere eller mindre. Hvis vi skal overleve (i en eller anden forstand af at overleve) så må vi være det. Og det synes

at have givet os et helt sæt af nye dyder — eller givet nyt indhold til gamle. Man skal være loyal, hvilket vil sige loyal mod en organisation, man skal være solidarisk, man skal opfatte sin eksistens som retfærdiggjort ved at være medlem af gruppen, og individualisme er nu næsten identisk med egoisme. Alle disse, lad os kalde dem for organisationsdyder, synes i dag at være i højsædet — og, som sagt, ikke et ondt ord om dem. Men det må ikke ske på bekostning af dannelsen. Thi vi kan dårligt være uden den. Vi har alle med andre mennesker at gøre. Nogle lever vi sammen med, andre modtager vi direktiver eller ordrer fra i vort arbejde, atter andre giver vi direktiver eller ordrer til. Vi er afhængig af hinanden. Om vore direktiver er gode og om vi udfører givne direktiver godt er i stor udstrækning et spørgsmål om uddannelse. Men forskellen mellem i det daglige liv at have med mennesker at gøre der er dannede og mennesker der ikke er det kender vi alle, og det er i denne forskel at dannelsens betydning ligger.

Jeg sagde før at vi alle ved at være placerede i nuet har blikket rettet både fremad og bagud, og at man i ungdommen fortrinsvis retter blikket fremad og kun undtagelsesvis retter det bagud. Men De har nu tilendebragt en betydningsfuld periode af Deres liv. De er derfor nu med hensyn til denne periode i samme situation som resten af os her. De er ikke længere soranere i den betydning i hvilken det betyder elever på Sorø Akademi. De er nu soraner i den betydning i hvilken det betyder gamle soranere. De tilhører nu,

ligesom alle os andre, »Ka du huske ...« kategorien. Og som årene går vil De, dette er temmeligt sikkert, i større og større udstrækning rette blikket tilbage til Deres soranertid.

De er soraner, i betydningen gammel soraner; det kan ingen tage fra Dem. Men at være soraner er ikke nødvendigvis det samme som at være en god soraner. Hvad jeg mener med en god soraner er dette simple at man har kærlighed til skolen. Jeg siger kærlighed og ikke for eksempel stolthed. Man kan muligvis være stolt og muligvis ikke. Det er i alle tilfælde ikke afgørende. Man behøver ikke at tro at Sorø er en bedre skole end andre; man kan tro eller man kan lade være at tro at man lærte mere latin eller mere matematik dér end i andre skoler. Man behøver heller ikke at synes at Sorø Akademi har den smukkeste beliggenhed af samtlige landets skoler. Den har uden tvivl en meget smuk beliggenhed, men om man synes det eller ej har intet med ens kærlighed til skolen at gøre og derfor heller intet at gøre med om man er en god soraner eller ej. De behøver heller ikke at have elsket alle Deres lærere lige højt — eller elsket nogen af dem overhovedet — skønt det er tragisk og vel sagtens afslørende for én selv hvis ingen af ens lærere finder nåde. Endelig behøver De heller ikke være en flittig gæst i Soransk Samfund, selvom det er hvad vi alle håber De vil være. De kan være en flittig gæst og dog en dårlig soraner, og De kan være en sjælden gæst og dog en god soraner. For nærmere at forklare hvad jeg mener med en god soraner lad mig sige følgende. Jeg tror

det er vigtigst for os alle, og jo ældre vi bliver des vigtigere er det, at vi har faste tilknytningspunkter til tiden der ligger bag os og specielt til vor barndom og tidlige ungdom. Der sker så meget i denne verden og der sker så meget med os selv at vi bliver angst for ligesom at blive borte for os selv og for at løbe fra os selv — vi er angst for at miste identiteten med os selv. Det er imod denne angst vi trænger til vore faste tilknytningspunkter. For mange af Dem, nemlig for Dem af Dem der er gode soranere, vil et af disse tilknytningspunkter uden tvivl blive Deres gamle skole. Det vil blive et af de steder, omend næppe det eneste, hvortil De valfarter, ofte i tankerne og ind imellem også på en mere virkelig måde. Det er ikke blot for sentimentalt at genopleve men også, og måske særligt, for at sikre kontinuiteten med det liv der engang var Deres og som De vel sagtens nok ikke længes tilbage til men dog mindes med kærlighed og som i en vis forstand giver Dem en følelse af identitet med Dem selv.

Vi vil imidlertid alle gerne have, og det er næsten et krav, at Sorø forbliver Sorø. Det må være *den* skole vi var på vi finder igen når vi kommer derned. Dette ønsker vi alt imedens vi også ønsker at skolen udvikler sig i takt med tidens, videnskabens og teknikkens krav. Vi må jo ikke sakke agterud. Så det er ikke så helt lidt vi ønsker men urimeligt er det vel ikke. Betydningen for skolen af at dens gamle elever føler for den som de faktisk gør det er for åbenbar til at jeg her behøver nærmere at komme ind på det.

Lad mig til slut byde Dem velkom-

men som gamle soranere og til Soransk Samfund. Jeg håber for Dem at De alle vil blive gode soranere — ikke blot for vor gamle skoles skyld men også for Deres egen. Thi derved får De en værdi mere i livet — tilmed, det synes jeg i hvert fald selv, en meget stor værdi.

Soransk Samfunds årsfest

DEN 3. OKTOBER 1962

Arrangementslederne, de to juniore Ramtung og Skardhamar, havde, med ældre bestyrelsesmedlemmer som »bagmænd«, udfoldet et kæmpearbejde for at gøre årsfesten til en smuk og værdig afslutning af jubilæumsfesterne, og lad det straks siges: Resultatet blev strålende.

Ved 19-tiden samledes omkring 240 festklædte deltagere i lokalerne foran døren til den lille sal, forventningsfulde som ved en juleaften, når der ventes på træet. De ældre havde smykket sig med de i tidens løb tildelte hæderstegn — dette gav forsamlingen relief; og det gjorde også den lange række yndige damer.

Efter det akademiske kvarter strømmede man ind i salen; formanden, *Johs. Brøndsted*, bød velkommen med særlig fremhævelse af dimittenderne og jubilæarerne og gav straks ordet til rustalderen, Aarhusprofessoren, dr. *Justus Hartnack*, hvis tale, ligefremt og naturligt fremsat, betonedes hjertet og det menneskelige. Talen forefindes in extenso foran i bladet.

Da bifaldet havde lagt sig, fremførtes under *Sverre Forchhammers* ildnende ledelse først kantatens musik, derefter dens tekst, en fuldkommen

Soranerfonden af 1962

Bidrag modtages fremdeles af kassereren *H. Krog-Meyer*, Vestervoldgade 107, København V.

samklang af alle medvirkende med *Otto Mackeprang* som solist; det er hvert år en lige opløftende oplevelse at påhøre Aage Linds ord og Ebbe Hame-riks toner, og det »orkanagtige« bifald bagefter var en målestok for deltager-nes medleven. *Brøndsted* takkede pro-fessor Hartnack og kapelmester Forch-hammer, soranermarchen spilledes, og fulde af madlyst og glæde, som *Brøndsted* udtrykte det, styrede man ind i den store sal. Man skulle, sagde *Brøndsted*, fylde lungerne med luft og råbe et leve for skolen; atter bød han vel-kommen, lovede russerne og dimitten-derne en soranernål og udnævnte *Svend Clausen* til toastmaster; denne sagde, at ordet var frit, men ønskede korte taler.

Man nød den delikate platte; god spise hentede man frem fra den grønne bladgarnering, og man læskede ganen med køligt øl og do. snaps.

Første taler var rektor *Arne Øster-gaard*: Det er mig en særlig glæde at være gæst i aften, hvor der er damer med (selv bidrog rektoren med to ny-udsprungne studiner). Mange pilgrims-ture til Sorø har jeg oplevet; de gam-le soranere ønsker, at tiden må stå stil-le, og alt (kirken, naturen o.s.v.) må forblive, som det var. Men alligevel må der stadig ske noget, og meget er gjort, og meget er blevet lysere og lettere på skolen. Med berettigede fornyelser bør den gl. soranske livsform, den lukkede

verden, bevares, og glædeligt er det, at gamle soranere ønsker dette. Et leve for 100 års jubilaren, Soransk Samfund.

Landsdommer *Helge Hoff*, 50 års ju-bilar, hyldede og takkede varmt og kærligt Soransk Samfund, der havde indbudt til festen, og som uselvvisk ar-bejdede for at bevare minderne om de lykkelige år på Sorø Akademi.

Hvad Samfundet betød, gik op for ham, da han kort før afgang fra So-rø oplevede indvielsen af Fraterbrøn-den. De smukke ord på brønden: »Min-det vel lader som ingenting — er dog et lønligt kildespring« uddybede den-ne forståelse. På Sorø havde vi for-træffelige lærere, der gav os grundla-get for vor senere livsgerning, og hu-maniora fik vi gennem rektor Hoff. Det faglige er ikke nok, det menneske-lige og kulturelle giver livet indhold. Dertil kom kammeratskabet, ja, et godt og trofast venskab. Akademiet følte vi som vort hjem. I sommer besøgte jeg Sorø; med smerte så jeg sovesalenes og korsgangens forsvinden, men jeg har det håb, at rektor, selv gammel sora-ner, vil formå at skabe den rette ånd, også under disse nye forhold.

Jeg føler trang til at sige tak for det fortræffelige Soranerblad, der under de forskellige redaktører har bragt os go-de og rige minder og i høj grad har styrket sammenholdet. Vi skylder også Samfundets bestyrelse tak; tak for ar-bejdet med sammenholdet og minderne, tak for de fornøjelige sammenkomster, tak for Sorøbogen og for Academia So-rana, værket fra i år. Jeg beder Dem alle med mig istemme et leve for So-ransk Samfund.

Otto Mackeprang udbragte i en for-

trinlig causerende tale damernes skål, med stort behag følger man hans ubesværede, let henflydende talestrøm; i dette tilfælde så meget mere imponerende, som han først »under bordet« blev opfordret til at tale og derfor måtte improvisere.

På de unges vegne takkede *Steen Helweg*, også særdeles formfuldendt. Samfundet fik påny et leve, så nu lever det nok de næste hundrede år.

Mens salen blev ryddet, drak man kaffe »i de tilstødende lokaler«; senere gik dansen lystigt gennem lunden, nej gennem salen, sære arter demonstreredes, man etablerede »twist«, dog under venskabelige former, alle morede sig overdådigt, og først sent sluttede festen, der fortjener tre stjerner. Samfundets 100 års fester forløb i alle måder med manér.

Poul Schjærff.

Academia Sorana

(*Gyldendal 1962*)

Soransk Samfund kunne ikke på mere smuk og værdig måde mindes sin 100-årsdag end ved udsendelsen af dette værk.

Jubilæumsskrifter har oftest kun interesse for en snævrere kreds og denne interesse er forbigående og flygtig. Men i det foreliggende værk på 216 sider fylder fremstillingen af selve samfundets historie kun godt de tyve. Den er ganske selvfølgelig skrevet af Soranerbladets redaktør gennem snart 15 år, lektor Poul Schjærff. Der har af en så fyrig skribent måttet kræves adskillig resignation til så godt som udelukkende at nedfælde tørre facts; så vidt det kan ses er også alle de væsentlige da-

ta i de 100 år siden stiftelsen den 14. april 1862 komne med. Denne sammentrængte fremstilling vil altid for Soranere være af personlig værdi.

Hvad der imidlertid giver bogen sit særpræg er dens lødige indhold af almen-kulturel art, en fremstilling på ca. 125 sider af skolen og akademiet gennem 400 år af den unge historiker Kai Hørby, et Sorø Skoles Jammersminde af Samfundets mangeårige kasserer, grosserer R. E. Brincker, på godt 40 sider. Begge disse bidrag er af betydelig værdi og giver et udmærket billede af »Kloster-Akademi-Skole« gennem det lange spænd af år og af den mishandling, Akademiet som institution har været genstand for fra lovgivningsmagtens side i tiden efter grundlovens givelse i 1849.

Begge forfattere, hver med sin særegne, men altid inciterende tone, har megen ære af det store arbejde, de har lagt i deres skildring. Det har for os soranere stor betydning, at skolens og akademiets forhold, også set som en faktor i dansk kulturliv, bliver så let og klart tilgængeligt for en større kreds, som tilfældet er her.

I Jammersmindets afsnit IX spørges pessimistisk, om det er mangel på penge, der har afholdt soranske jurister fra at tage spørgsmålet om lovgivningsmagtens overgreb overfor akademiet op til behandling. Da jeg stadig er en slags jurist, må jeg måske have lov til at sige, at så slette er jurister nu dog ikke. Jeg sidder selv i en verdenskomité, der beskæftiger sig med World Peace through the Rule of law. Men her er der dog tale om en, muligt aldrig kommende, fremtid; Academia

Sorana er en fortid, der aldrig, som Fønixfuglen, genopstår af asken.

Leonora Christinas Jammersminde fik iøvrigt næppe betydning for fængselsstraffens forbedring, og dog At værket indledes med et forord af Samfundets formand, professor Johannes Brøndsted, er en selvfølge; vel også, at det er rigt og smukt illustreret; derimod er det en undtagelse, at det er udgivet med understøttelse af Carlsbergs Mindelegat.

N. V. Boeg.

Soraner-Cricket

OKTOBER 1962

Det niende liv

Med sæsonen 1962 har C.C. Soranerne nu 9 år i træk forsvaret de soranske farver i Dansk Cricket Forbunds turnering, og på papiret har klubben i og for sig klaret sig godt, idet vi atter i 1963 har ret til at møde med et hold i hver af de fornemste divisioner.

Imidlertid er det ikke sikkert vi gør brug af denne ret.

Det er helt oplagt, at vi i jubilæumssæsonen 1963 skal bibeholde førsteholdet i 1. division.

Holdet har en sådan styrke og kvalitet, at det på sine bedste dage er fuldt jævnbyrdigt med landets bedste mandskaber — bortset altså fra mestrene fra Aalborg Boldklub, der i øjeblikket spiller drømmecricket og er 10 gange bedre end noget af de andre hold i 1. division.

Derimod viste sæsonen 1962, at klubbens andehold ikke fik den forventede glæde af at spille i 2. division. Det må sikkert frivilligt tage elevatoren til en lavere række, hvor hverken antallet af kampe eller spillets standard stiller lige så store krav. Også i cricket leger lige børn bedst.

For førsteholdet er det tvingende nødvendigt med nogle udskiftninger på

ikke så forfærdelig langt sigt. Stammen på holdet nærmer sig den alder, hvor de fleste har sådanne forpligtelser over for job og familie, at det kniber med at få tid (og lov) søndag efter søndag sommeren igennem at farte land og rige rundt for at spille cricket.

For dem — og dermed for klubben — er der kun det håb, at cricketspillet igen får sin renaissance på skolen, så afløserne i løbet af få år står i kø for at komme til.

Forskellige omstændigheder — først og fremmest byggeriet på Store Plads — har i nogle år skabt en alvorlig krise for cricketspillet på skolen, men visse tegn i sol og måne tyder på, at man fra skolens side med rektor som primus motor er indstillet på at gøre en kraftanstrengelse for igen at sætte cricket i højsædet.

For at dette kan lykkes, skal mange gode kræfter forenes — bl. a. skal der uden for skolens budget skaffes økonomisk basis for gennemførelsen af de planer, man sysler med — og der skal handles hurtigt.

I C.C. Soranerne er alle fingre krydsede for at tvinge skæbnens guder og gudinder til at give sagen et skub i den rigtige retning.

Og vi gør det først og fremmest af hensyn til skolens drenge, som vil blive snydt for noget væsentligt i deres udvikling, hvis de berøves chancen for at stifte bekendtskab med den sport og de leveregler, der går under navnet cricket.

—by.

Cricketklubben Soranerne

GENERALFORSAMLING

onsdag den 31. oktober kl. 20
på Gentofte Stadion

*

KÆMPEANDESPIL

Fredag den 9. november kl. 20
i Studenterforeningen

Cricketkampen

DEN 9. SEPTEMBER 1962

Vi var en del gamle soranere, der med stor spænding fulgte vejrudsigterne de sidste par dage før søndag d. 9. september, den store dag, hvor den kamp for første gang i flere år igen skulle spilles på »Store«. Vejret var fint.

Lidt før kl. 10 mødtes vi med rektor Østergaard, Pihlkjær og Ranvig og begav os til en hyggelig frokost i det, der dengang var »Nedre Helvede« — NH stod der dengang over døren. Nu er det appendix til spisesalen sammen med inspektors kontor — Fatters og Markus' domæne i mange år. Rektor bød os hjerteligt velkommen og redede for, at der godt med nogen forsigtighed kan spilles cricket på »Store«. Der er jo nogle flere ruder end »dengang«. Schröder, der af Brincker havde fået pålagt anførerhvervet, takkede i pæne ord, og kl. 11,15 var vi klar til at begynde.

Tilbage til dagens tildragelser. Drenge vandt lodtrækningen og sendte os gamle til gærdet. — Schröder var så ugalant at åbne med Arnsbjerg og »Jyde«. Hvilken opvisning i cricket, de to præsterede! Hr. Thomsen må have nydt det. Frem til bolden — især Arnsbjerg — perfekte parader (der gav point) med lodret bat, og hver en løs bold blev straffet hårdt og præcist. Ib Hüchelkamp og Niels Gregersen kastede begge medium fast, og Pierre Rasmusen senere, med seler på! — varierede mellem slow og medium fast. De har evnerne og må under kyndig vejledning kunne blive gode bowlere i »C.C. Soranerne«. Vel mødt engang!

»Jyde«, hvis rigtige navn er Kaj Jørgensen, havde fornøjelsen at gå som første mand, idet han blev grebet af Lars Skotte. Så fik Brysting vist os smuk cricket og en del points, inden Hüchelkamp greb ham på egen kastning. Hans Rasmusen var den næste.

En bagatel af 41 år ligger imellem Mus og Brysting. Mus havde det held at blive droppet tidligt — og så skete der noget vel i dansk cricket hidtil uset. Arnsbjerg havde et dejligt piv i leg, som i luften gik ud over den i forvejen aftalte grænse, nemlig en linie vinkelret på indgangen til omklædningsrummet — altså i retning af det nye alumnats ruder. I cricket afsiger en dommer *aldrig* en kendelse uden appel, men i dette tilfælde appellerede dommeren, John Houlberg, til anfører Schröder, med det resultat, at Arnsbjerg blev diskvalificeret for dette dejlige slag. — »retired on order — not hurt — but out«. Warrer var den næste, og lidt efter blev Mus kommanderet ud af Schröder, da han fandt, at Mus havde scoret tilstrækkeligt, hvorefter det var H.C.'s tur til demonstration af og propaganda for soraner-cricket, denne dejlige blanding af Thomsen og »Fatter«-cricket, der kendetegner så mange fra de store Sorø-år på »Store«. Også H.C. fik nogle dejlige runs, inden han blev grebet, hvorpå Estrup fik fornøjelsen af et »elefantæg« — første bold fra Niels Gregersen. Så gik S.O. til gærdet med en glubende appetit og peb en bold op i trætoppene i retning mod Trekanten. Lidt efter hævlede han efter en skæv og løs bold i off med en sådan kraft, at man var bange for, at skuldrene ville gå af led. *Havde* han ramt, hvad han ikke gjorde, var bolden havnet i urskiven på Rådhuset! Til gengæld havde så Warrer et dejligt piv og blev kort efter droppet. S.O. hævlede videre til højre og venstre og blev grebet af Hans Josva Jensen — et godt og svært greb. Næste var Stenersen, elegant og effektivt. Men så blev kl. 12,50 — middagstid — og Schröder kommanderede Warrer og Stener ud — »retired — not out«.

Middagen — ja, gæt 3 gange, suppe, steg og kage — uden bordbøn. Brincker tolkede de gamles tak til vor gamle og

elskede »slaveanstalt« og konstaterede det faktum, at netop de, der opfattede Sorø Akademi som en »slaveanstalt«, mange gange var de samme, som senere viste sig at være de mest trofaste gamle soranere. Han oplyste — hvad selvfølgelig alle vidste eller burde vide — at det om 4 år er 100 år, siden den første cricketkamp blev spillet på »Store« — og vistnok den første cricketkamp i Danmark overhovedet. Videre berettede Brincker om cricket i England ude i landsbyerne lørdag eftermiddag og om en mægtig »skyer«, en spiller engang slog. Fra den store tilskuermængde lød et brøl: »Drop den, — så må du kysse min søster«! Den blev grebet, og da spilleren bag efter blev spurgt, hvorfor han ikke droppede, lød svaret: »Jeg vidste jo ikke, hvordan den søster så ud«. Brincker motiverede et 3-foldigt leve for soranercricket og dets glørværdige traditioner. Hvem der kommer på jubilæumsholdet om 4 år, ved jeg ikke. Jeg vil foreslå Brysting og Warrer som åbningsgærder — og så vil jeg godt se hr. Thomsen som dommer ved det ene gærde og fortsat Lorenzen eller John Houlberg ved det andet.

Kaffen efter middagen blev indtaget hos rektor og hans charmerende fru Thora i deres dejlige rektorbolig. Mon nogen rektor bor et skønnere sted og har indrettet sig så smagfuldt? Her går gammelt og nyt op i en højere enhed. Ret et sted hvor en soranerrektor demonstrerer, at han både i sin skolegerning og sit privatliv står med det ene ben i alt det gamle traditionsrige — det udefinerbare »soranske« — og med det andet i dagen i dag med tanker og ideer rettet mod dagen i morgen.

Kl. 14,15 fortsattes på »Store Plads«, og hvor var det dejligt at se de mange tilskuere, der var kommet. Der var noget af den gamle stemning! Lad os håbe, at den altid vil bestå i årene fremover. Sidney og Schröder var inde som de 2 sidste og gjorde det godt,

længe og effektivt — og så lukkede Schröder. Jeg har ham slemt mistænkt for også at ville være not out. Den, der kommer til at fuldende dette referat, kan berette om afslutningen, som det af beklagelige, men soranske og cricketmæssige grunde ikke blev mig forundt at opleve. Skal jeg sammenfatte mit indtryk af de gamles første innings — må det blive, at drengene ikke skal være kede af deres indsats. De gamles hold *var* stærkt, hvilket alene ses af den kendsgerning, at Hørby kun var reserve. Det var en dejlig oplevelse med godt — af nogle endda elegant gærdespil. Det var effektivt, og som altid, når soranere »svinger skeen«, morsom cricket. De unge var — som vi, da vi var unge — hurtige i marken, men indstikkene er ikke altid præcise nok, og uden at forklejne kastningen, så manglede der nogle »dæmonbowlere« som Martens, Krebs, Ebbe Linne-mann eller Louis Bronée, denne vidunderlige spinbowler. Selv han, der skriver disse linier i en hospitalsseng, har i en gammel soranerkamp taget 9 gærder af 20, der faldt en septemberdag i 1939.

Arne Thuesen.

17.-6.-1962: »retired-hurt — not out.«

— — —

Kampen endte med en kneben sejr for de »gamle« med 15 p., og dagen sluttede med et hyggeligt og animeret aftensmåltid under rektorparrets præsidium. — Der blev her lejlighed til at hylde gymnasielærer Søren Thomsen som den, der havde en ganske væsentlig del af æren for cricketspillet høje stade på skolen, medens han var lærer.

Soransk Samfunds præmieboldtræ tildelte Kim Schaumann, der tillige af Sv. Egehn fik overrakt et eksemplar af Jørgen Colds cricketbog. De gl. soraneres præmieboldtræ overrakte Torben Madsen.

Når Thuesen ikke fik lejlighed til at afslutte referatet, skyldtes det, at han kl. 16 måtte køres hjem til Helsingør i Ambulance med højre fods achilles-

sene sprængt, en repetition af en skade fra hans deltagelse i en cricketkamp i sommer. — Trods forfærdelige smerter tog han hændelsen med et stort smil, endskønt han måtte imødesee et 3 måneders hospitalsophold. Det gik heldigvis meget bedre end ventet; Thue er allerede oppe igen og passer sin tandlægepraksis.

R. E. B.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i november:

1. Godsejer *Thorkild Fleuron Dahl* (f. 1902), A/S Valnæsgård, Nørre Alslev, Falster.
3. Direktør *Holger Smith Dahl* (f. 1882), Kildeskovvej 74, Gentofte.
3. Direktør *Herb. Will. Døcker Schou* (f. 1902), Juelsminde.
6. Fru *Marie Vilhelmine Hammer Vierø, f. Thomsen* (f. 1912), Jyllingevej 249, Vanløse.
8. *Helge Viggo Har. Lerche Jensen* (f. 1912), på Sorø 1924—28.
10. *Frode Lauritz Nielsen* (f. 1892), på Sorø 1905—07.
10. Læge *Gregers Panduro* (f. 1897), Haraldsted, Ringsted.
11. Sælger *Johan Keller Motzfeldt* (f. 1902), Montreal, Canada.
11. Læge *Christen Ejner Banke* (f. 1912), Løjt Kirkeby, Sønderjylland.
11. Godsejer *Laurits Theophil Har. Jørgensen*, (f. 1912), Søllestedgård pr .Søllested.
12. Direktør (Carlsberg) *Johan Ludvig Bjerre Dahlerup* (f. 1897), Normasvej 8, Valby.
14. Agent *Johan Peter Dietz* (f. 1902), »United Fruit Company«, Kingston, Jamaica.
16. Tandlæge *Jørgen Gustav Vermehren* (f. 1912), Strandvejen 167, Hellerup.
18. *Tage Koch* (f. 1897), r. '15. Udvaldret til Sydamerika.
19. Vicedirektør, cand. jur. *Enevold Bredmose* (f. 1897), Peter Bangsvej 114, Kbhvn. F.
19. Tandlæge *Hans Georg Knudsen* (f. 1902), Store Torv 2, Rønne.
20. *Otto Eduard Stenersen Hansen* (f. 1877), på Sorø 1890—93.
20. Fru *Ingeborg Margrethe Rørth*, f. Rahbek (f. 1887), Bogense.
21. Landsretssagfører *Julius Verner Wium Møller* (f. 1892), St. Kongensgade 49, Kbhvn. K.
21. Proprietær *Svend Holst Frederiksen* (f. 1897), Brogaard pr. Taastrup.
21. Grafiker *Johannes Gommessen* (f. 1897), Dyssegårdsvej 48, Søborg.
21. Dyrslæge *John Trautner* (f. 1902), Dybvad.
22. Tandlæge *Kai Sigurd Machold* (f. 1897), Østerbrogade 72, Kbhvn. Ø.
23. *Kai Hellweg Hartmann* (f. 1912), mlsk.eks. '28. Omkr. 1940 overtjener på restaurant »Broholm«. Nu?
24. *Emilius Camillo Bronée* (f. 1877), pr. '95.
25. Vognmand *Axel Rørbye Deichmann* (f. 1897), Laurbjerg pr. Grenaa.
25. Ekspeditionssekretær *Søren Vilh. Stausholm* (f. 1912), Gentoftegade 42, Gentofte.
28. Fuldmægtig *Frederik Suell Kiersgaard* (f. 1887), på Sorø 1899—00.
28. *Marius Sørensen* (f. 1892), på Sorø 1904—08.

Lørdag den 3. november 1962

kl. 19,00 afholder Soransk Samfunds jydsk afdeling

festmiddag på Århus Universitet

Der serveres middag bestående af 3 retter samt $\frac{1}{2}$ flaske rødvin og 2 glas hvidvin pro persona, alt for en pris af 30,00 kr. pr. kuvert, inclusive vin og betjening, idet foreningen yder tilskud til festligheden.

For foreningens yngre studerende medlemmer med damer er prisen 15,00 kr. pr. kuvert.

Årets russer med damer er foreningens gæster.

Efter middagen er der kammeratligt samvær med dans.

Tilmeldelse bedes sendt til foreningens kasserer, landsretssagfører Chr. Richardt Kall, Østergade 3, Århus.

Alle gl. soranere med damer er velkomne.

Påklædning: Festdragt. (Kjole eller smoking).

28. Grosserer Fritz Aage Vald. Drost (f. 1897), på Sorø 1910—12. Omkr. 1940 bosat i Hellerup. Nu?

29. Daniel Jacob Mikkelsen (f. 1912), mlsk.eks. '29.

30. Thorkild Andersen (f. 1912), på Sorø 1924—29, r. '29. Udvandret til Afrika.

*

Gedebollerne i Sorø sø.

Som supplement til Mogens Møllers fornøjelige artikel »Min ven Gedebollen« anføres for interesserede følgende litteraturhenvisninger:

R. Spärck: Om »Gedebollerne i Sorø Sø« (Sor.-Bl., 4. årg. 1919, s. 37—38), A. Oppermann: »Skove og Søer« (Sorø-Bogen II, 1931, s. 64—65). Begge bygger på: C. Wesenberg-Lund: »Sur les éagagropilæ Sauteri du Lac de Sorø« (Oversigt over Videnskabernes Selskabs Forhandlinger» 1903, s. 199. — Wesenberg-Lund omtaler yderligere gedebollerne i »De danske Søers Plankton« 1904, s. 26—28. Endelig har Axel Liebmann en artikel »Gedeboller« (Sor.-Bl., 14. årg., 1956, s. 16).

*

Ved kongelig resolution af 29. juli 1962 er tjenestemand i 26. lønningsklasse i udenrigstjenesten, legationsråd Hans Christian Andreas Wenck, efter ansøgning på grund af alder blevet afskediget i nåde og med pension efter loven med udgangen af oktober 1962.

*

I medfør af resolutionen har udenrigsministeriet tilkendegivet legationsråd Wenck Hans Majestæt Kongens påskønnelse af hans virksomhed i statens tjeneste.

*

Haslev Bank har pr. 1. november 1962 udnævnt kontorchef Jørgen Fano (s. '36) til adm. direktør for banken.

Landsorganisationen »Een Verden« har den 16. september 1962 på sit delegeretmøde i Middelfart enstemmigt valgt landsretssagfører Hermod Lannung til landsformand.

REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærff.
Tlf. Rungsted 832.

EKSPEDITION:

Vesterbrogade 2 D, København V.
Direktør C. C. Hoffgaard, Central 1918.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København

VALD. SICKS EFTF.

N. J. Larsen & Søn

Tømrermester – Konstruktor
Sorø . Telf. 713 og 1171

TH. C. JENSEN

1ste KLASSES SKRÆDERI

Vedelsgade 14

Telefon 358
Sorø

STAALKONTORET

v. R. E. Brincker

Malmøgade 7
København Ø

Hovedkontor:

VESTER VOLDGADE 107 . KØBENHAVN V

Telefon Central 66 66

PLAST-FLASKER til alle formål

EGET FORMVÆRKSTED
EGET SILKETRYKKERI

LERHØJ 15, BAGSVÆRD
TLF. (01) 98 55 55

Krystal - Glas - Porcelæn

Nørregades Glashandel

NØRREGADE 30 - KØBENHAVN K - CENTRAL 12.922

Sorøegnens Andelssvineslagteri

Telefon Sorø *717

Bland
DANMARKS
i Kaffen

MERKUR A/s

HERMODSGADE 14 . ÆGIR 8888

Kaffe og The en gros

Tlf. 4 - 134
1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K
Minerva 5800

A. Green-Andersen
Landsretssagfører

Peder Skramsgade 7 . Kbh.
Central 5151

SCARLET®

MARKETING OG REKLAME

PA 7796 - PA 3707

PUBLIC RELATIONS
SALES PROMOTION
TRYKSAGER
KALENDERE
DISPLAYS
SALGSKAMPAGNER
SCARLET STARFOLDER
(PATENTERET) ®

SORANER-REKLAME
SCARLET-REKLAME

Sorø Beklædningsoplag

1ste Kl.s Skrædderi. Alt i
Herreekvipering. Uniformer
til Sorø Akademi altid
bedst og billigst

J. M. POHL's Eff.

Telf. 67

Johs. Brinck

AUT.

GAS- OG VANDMESTER

SORØ

ORLA V. NIELSEN

Telefon Sorø 258

Byens førende forretning i
Akademibeklædning